

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

CENTRUM KOORDYNACJI PROJEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

**Ogłasza nabór wniosków w trybie konkursowym
o dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach:**

Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”

Priorytetu V

Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

DZIAŁANIE 5.1

KONKURS nr 5/2009 (5.1.1)

Ochrona gatunków i siedlisk in situ.

1 czerwca 2009 r.

Warunki konkursu

I. RODZAJE PROJEKTÓW PODLEGAJĄCYCH DOFINANSOWANIU

Cel konkursu

Przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków na obszarach chronionych wraz z zachowaniem zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności biologicznej poprzez ich zabezpieczenie przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów.

Zakres tematyczny

Rozwój cywilizacyjny i gospodarczy sprawia, że zasoby różnorodności biologicznej i walory krajobrazowe składające się na znaczące dziedzictwo przyrodnicze naszego kraju, są narażone na postępującą degradację. Dlatego konieczne jest wsparcie czynnej ochrony przyrody na obszarach chronionych w Polsce oraz działań, które prowadzą do ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz strat zasobów różnorodności biologicznej zgodnie z Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań do tej strategii, Polityką Ekologiczną Państwa oraz Polityką Leśną Państwa.

W ramach konkursu finansowane będą kompleksowe projekty służące ochronie in-situ różnorodności biologicznej oraz czynnej ochronie rodzimych gatunków i siedlisk przyrodniczych zagrożonych w skali Europy i kraju.

Główny nacisk zostanie położony na odtwarzanie i kształtowanie warunków dla trwałego zachowania gatunków i siedlisk, w tym m. in.: renaturyzację zdegradowanych siedlisk lądowych i wodnych; kształtowanie ostoi gatunków; wykup gruntów kluczowych dla ochrony przyrody; restytucję i reintrodukcję gatunków zagrożonych.

Priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych wyginięciem, projekty realizowane na obszarach Natura 2000 oraz obszarach chronionych o statusie międzynarodowym, jak również przedsięwzięcia charakteryzujące się kompleksowym podejściem do rozwiązywania istniejących na danym obszarze problemów ochronnych.

Przykładowe rodzaje projektów

- a. planowanie działań ochronnych, ochrona i odbudowa zdegradowanych siedlisk lądowych i wodnych, w tym morskich,
- b. ochrona in situ i reintrodukcja gatunków chronionych,
- c. wykup gruntów kluczowych dla ochrony przyrody i ich renaturyzacja,
- d. przywracanie właściwych stosunków wodnych siedlisk wodno-błotnych,
- e. przywracanie właściwego stanu siedlisk poprzez usuwanie nalotu roślinności drzewiastej i krzewiastej na siedliskach nieleśnych,
- f. kształtowanie strefy ekotonów na granicy siedlisk leśnych i nieleśnych,
- g. usuwanie i ograniczanie niekorzystnych wpływów inwazyjnych gatunków obcych,
- h. zachowanie i poprawa różnorodności biologicznej na terenach niezurbanizowanych.

Ogólne wymagania dotyczące projektu

Wsparcie będą mogły uzyskać projekty, w których główny zakres prac dotyczy działań ochronnych in situ, tzn. co najmniej 50% wydatków kwalifikowalnych w ramach planowanego budżetu zostanie poniesionych na czynną ochronę, rozumianą jako konkretne czynności mające na celu poprawę stanu ochrony gatunku lub siedliska na danym obszarze. Do puli w/w działań mogą być zaliczone: inwentaryzacja, planowanie i przygotowanie do działań ochronnych, zakup sprzętu, budowa lub

rozbudowa infrastruktury oraz koszty wykupu gruntu, pod warunkiem, że bezpośrednio zapewniają ochronę walorów przyrodniczych lub umożliwiają realizację działań terenowych służących ochronie in situ gatunków i/lub siedlisk.

II. RODZAJE PODMIOTÓW

O dofinansowanie projektów mogą ubiegać się podmioty wymienione w *Szczegółowym opisie priorytetów PO LiŚ* i są nimi:

- parki narodowe,
- parki krajobrazowe i ich zespoły,
- jednostki organizacyjne Lasów Państwowych,
- organizacje pozarządowe,
- wojewodowie,
- ogrody botaniczne,
- ogrody zoologiczne,
- instytucje naukowe oraz jednostki badawczo-rozwojowe, w tym szkoły wyższe oraz ich jednostki organizacyjne,
- urzędy morskie,
- jednostki rządowe
- jednostki samorządowe,
- podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające ochroną obszarów chronionych.

III. POZIOM DOFINANSOWANIA I MINIMALNA WARTOŚĆ PROJEKTÓW

Projekty mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego do wysokości 85% wydatków kwalifikowalnych całego projektu.

Wkład własny Wnioskodawcy, którego wartość nie może być niższa niż 15% wydatków kwalifikowalnych, mogą stanowić: środki z budżetu państwa w formie współfinansowania krajowego, środki prywatne lub inne środki publiczne, pod warunkiem, że środki te nie pochodzą z programów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Beneficjent będący jednostką samorządu terytorialnego lub jego jednostką podległą musi zapewnić wkład w wysokości przynajmniej 5% wydatków kwalifikowanych w postaci środków własnych lub pożyczek. Środki te nie mogą być zastępowane środkami pochodzącymi z części budżetowych poszczególnych dysponentów, funduszy celowych lub innych środków publicznych.

Minimalna wartość projektu wynosi 400 tys. PLN

Maksymalna wartość projektu wynosi 25 mln euro.

IV. KRYTERIA OCENY I WYBORU PROJEKTÓW

Ocena projektów będzie prowadzona na podstawie *Kryteriów wyboru projektów* (załącznik nr 1 do *Szczegółowego opisu priorytetów PO LiŚ*) zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący PO LiŚ. Kryteria dostępne są na stronie: www.ckps.pl.

Procedura wyboru i oceny projektu jest 3 etapowa.

Etap 1 – ocena formalna wniosku

Etap 2 – ocena merytoryczna I stopnia

Etap 3 – ocena merytoryczna II stopnia

Szczegółowy opis procedury wyboru wniosków znajduje się w rozdziale III *Regulaminu przeprowadzenia konkursu*.

Podstawowe wymogi formalne

Poprawnie przygotowany pod względem formalnym wniosek o dofinansowanie powinien być złożony w terminie określonym w pkt. V niniejszego ogłoszenia, sporządzony w języku polskim na

obowiązującym formularzu (przy użyciu generatora wniosku), posiadać komplet załączników i być zgodny z okresem programowym PO LiŚ oraz *Szczegółowym opisem priorytetów PO LiŚ 2007–2013*.

Wnioskodawca nie może podlegać wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Projekt ubiegający się o dofinansowanie powinien mieć **strategiczny charakter** czyli realizować cele dokumentu strategicznego przyjętego przez Radę Ministrów lub inny właściwy podmiot na poziomie krajowym (np. *Strategia Rozwoju Kraju 2007 - 2015, Polityka Ekologiczna Państwa, Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*) oraz dokumentu strategicznego na poziomie UE (np. *Strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013, Dyrektywa siedliskowa, Dyrektywa ptasia, Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego, Plan działań: Powstrzymanie spadku różnorodności biologicznej do roku 2010 i w latach następnych*). Lista dokumentów strategicznych została opracowana przez IP i jest dostępna na stronie www.pois.gov.pl oraz www.ckps.pl.

Projekty powinny charakteryzować się **ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania** - ponadregionalną lub krajową skalą oddziaływania charakteryzują się działania ujęte w strategiach o charakterze ponadregionalnym. Podejmowane działania edukacyjne powinny być rozumiane jako narzędzie skutecznej ochrony przyrody na obszarach chronionych, dlatego powinny przyczyniać się w szczególności do realizacji założeń *Krajowej strategii ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*.

W ramach V osi priorytetowej finansowane będą **przedsięwzięcia wykorzystujące metody o potwierdzonej skuteczności**. Wnioskodawca przygotowując projekt powinien wykazać, że zakładane w ramach projektu metody ochronne były skutecznie wdrażane w podobnych warunkach.

Uwaga!!! Ze względu na linię demarkacyjną z Instrumentem Finansowym LIFE+ nie mogą być finansowane projekty badawcze oraz projekty demonstracyjne, które obejmują przeniesienie na grunt praktyczny nowatorskich rozwiązań, ocenę i rozpowszechnienie efektów działań nowych lub nie stosowanych dotychczas w proponowanym kontekście geograficznym, ekologicznym, społeczno-ekonomicznym.

Do każdego wniosku o dofinansowanie musi zostać załączona **pozytywna opinia przedstawiciela właściwych służb ochrony przyrody** potwierdzająca celowość i zasadność realizacji przygotowywanego projektu. Dla projektów realizowanych na terenie parku narodowego jest to właściwy dyrektor parku (w przypadku projektów realizowanych przez pracowników parku na terenie parku należy przedstawić opinię Rady Naukowej Parku). Dla sieci obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu jest to Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Realizacji projektu na obszarze nie objętym formą ochrony prawnej nie zwalnia Wnioskodawcy z przedstawienia opinii właściwego konserwatora przyrody.

Projekt powinien spełniać wszystkie wymogi dotyczące danego typu przedsięwzięć, które zawarte są w **Ogłoszeniu o konkursie** oraz **Regulaminie przeprowadzenia konkursu** stanowiącym załącznik 1 do niniejszego ogłoszenia.

Wniosek o dofinansowanie należy wypełnić na podstawie *Planu realizacji przedsięwzięcia* (PRP), którego wzór stanowi załącznik 4 do niniejszego ogłoszenia. *Plan realizacji przedsięwzięcia* stanowi integralną część *Wniosku o dofinansowanie* i zastępuje studium wykonalności. PRP musi zostać wypełniony zgodnie z instrukcją, gdyż zgodność ta podlega ocenie na etapie oceny formalnej *Instrukcja wypełniania Planu realizacji przedsięwzięcia* znajduje się w *Podręczniku dla beneficjentów* (dokument zostanie udostępniony na stronie: www.ckps.pl najpóźniej do dnia rozpoczęcia naboru wniosków).

Kryteria oceny merytorycznej I stopnia

Wartość merytoryczna projektu oraz zakładane efekty ekologiczne

Ocena opiera się na sześciu kryteriach cząstkowych, które służą określeniu wartości merytorycznej projektu oraz zakresu, realności i trwałości zaplanowanych efektów ekologicznych. Ocenie podlega w szczególności celowość realizacji proponowanego projektu, trafność i adekwatność zaplanowanych zadań w stosunku do postawionych celów, dobór metod i technologii wykorzystywanych w trakcie realizacji, kompleksowość proponowanych prac z punktu widzenia potrzeb gatunków lub ekosystemów, zgodności projektu z założeniami krajowej i wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz realność osiągnięcia i trwałość zaplanowanych efektów ekologicznych.

Znaczenie gatunku lub siedliska dla europejskich lub krajowych zasobów

Ocena znaczenia gatunku lub siedliska prowadzona będzie na podstawie *Raportów dotyczących stanu zachowania wszystkich siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*, przygotowanych przez Polskę w roku 2007 zgodnie z postanowieniami art. 17. 1 Dyrektywy Siedliskowej, *Polskiej Czerwonej Księgi Roślin i Zwierząt* lub *Czerwonych Listach gatunków*¹.

Priorytet stanowią projekty dotyczące ochrony gatunków i/lub siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania UE, które są w złym stanie zachowanie i/lub które są zagrożone w skali kraju.

Znaczenie zagrożeń i pilność ich likwidacji

Ocenie podlegają konsekwencje niepodejmowania działań przewidzianych w ocenianym projekcie. W wielu przypadkach tylko podjęcie niezwłocznych i natychmiastowych działań ochronnych może ocalić i zapewnić trwanie szczególnie zagrożonych gatunków i siedlisk. Projekty, których realizacja jest jedyną szansą na zachowanie i dalsze trwanie wyjątkowo cennych zasobów przyrodniczych na wskazanym stanowisku stanowią priorytet.

Równie wysoko będą oceniane przedsięwzięcia, które zakładają odtworzenie siedlisk lub ponowne wprowadzenie gatunków występujących wcześniej na danym terenie.

Status ochronny obszaru, na który oddziałuje projekt

Ocenie podlega ranga obszaru, na którym realizowany jest projekt. Projekty mogą być realizowane na terytorium lądowym lub morskim Rzeczypospolitej Polskiej. Projekty koncentrujące się na obszarach chronionych o statusie międzynarodowym (obszary wodno-błotne Ramsar, rezerwy biosfery UNESCO) lub krajowym (sieć obszarów Natura 2000, rezerwy przyrody, Parki narodowe) będą traktowane priorytetowo.

Zasięg przestrzenny projektu

Zasięg przestrzenny projektu oceniany jest na podstawie lokalizacji działań prowadzonych w ramach projektu względem podziału administracyjnego kraju. Dopuszczalna jest realizacja projektu na obszarze/obszarach chronionych leżących na terenie jednego województwa, pod warunkiem spełnienia wymogów postawionych na etapie oceny formalnej, jednak szansę na najwyższą ocenę mają projekty wykraczające poza jedno województwo, tzn. realizowane na terenie 2 lub więcej województw.

Kompleksowość projektu

W ramach działania powinny być finansowane przede wszystkim projekty kompleksowe, nawiązujące do celów działań całej osi priorytetowej. Celem oceny jest określenie kompleksowości doboru działań realizowanych w ramach projektu.

Projekty mogą nawiązywać do celów innych działań V osi priorytetowej oraz do innych konkursów ogłaszanych przez Centrum pod warunkiem, że zostanie zachowana właściwa struktura projektu czyli, że działania ochronne in situ stanowią co najmniej 50 % wydatków kwalifikowanych w ramach planowanego budżetu. Szansę na najwyższą ocenę mają projekty nawiązujące dodatkowo do celów działania 5.2 lub 5.3 V osi priorytetowej.

---

¹ jeżeli gatunek znajduje się za równo w *Raporcie*, *Czerwonej Księdze* jak i *Czerwonej Liście*, punkty przyznawane są na podstawie oceny korzystniejszej

Ocena merytoryczna II stopnia będzie prowadzona w oparciu o uzupełnioną i kompletną dokumentację wnioskową. W szczególności będzie dotyczyć kompletności dokumentacji aplikacyjnej (wniosku o dofinansowanie i załączników), poprawności analizy finansowej, spójności informacji zawartych we wniosku i załącznikach, poprawności identyfikacji i przypisania wydatków projektu z punktu widzenia ich kwalifikowalności, gotowości technicznej projektu do realizacji, gotowości organizacyjno-instytucjonalnej projektu w obszarze zawierania umów, trwałości projektu, wykonalności finansowej, efektywności energetycznej projektu oraz zgodności projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.

V. CZAS TRWANIA NABORU WNIOSKÓW W RAMACH KONKURSU

Nabór wniosków odbywa się w terminie **06.07.2009–24.08.2009** do godz. 16:00.

VI. KWOTA PRZEWIDZIANA NA KONKURS

Kwota przewidziana na konkurs wynosi **45 000 000²** PLN.

VII. WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU

Wniosek o dofinansowanie oraz Plan realizacji przedsięwzięcia należy wypełnić za pomocą generatorów. Generator *Planu realizacji przedsięwzięcia* dostępny jest na stronie www.ckps.pl. Na podstawie PRP należy wypełnić *Wniosek o dofinansowanie* zamieszczony na stronie: www.generator-poiis.pl. Wzór *Wniosku o dofinansowanie* stanowi załącznik 3 do niniejszego ogłoszenia.

VIII. TERMIN, MIEJSCE I SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKÓW O DOFINANSOWANIE

Wnioski należy składać w sekretariacie CKPŚ, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, w Warszawie – pokój nr 107.

Za termin złożenia wniosku uważa się datę i godzinę rejestracji w sekretariacie CKPŚ.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w 1 egzemplarzu wersji papierowej wraz z *Planem realizacji przedsięwzięcia* i innymi wymaganymi załącznikami wymienionymi w *Regulaminie przeprowadzenia konkursu*. Wszystkie powyższe dokumenty należy przedłożyć również w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wniosek wraz z załącznikami powinien być złożony w kopercie (opakowaniu), która będzie posiadać następujące oznaczenie:

<p><i>Tytuł projektu</i></p> <p>Dot.: Konkurs nr 5/2009</p> <p>Ochrona gatunków i siedlisk in situ.</p> <p>OTWIERAĆ KOMISYJNIE</p> <p><i>Nazwa i adres Wnioskodawcy (Beneficjenta wiodącego)</i></p>

IX. WZÓR UMOWY O DOFINANSOWANIE

Wzór *Umowy o dofinansowanie* stanowi załącznik 5 niniejszego ogłoszenia.

Ostateczna treść umowy zostanie uzgodniona na etapie negocjacji jej zapisów.

---

² Ostateczna wysokość alokacji przeznaczonej na konkurs zostanie ustalona na podstawie kursu euro z przedostatniego dnia poprzedzającego miesiąc ogłoszenia konkursu tj. 28 maja 2009

X. ŚRODKI ODWOŁAWCZE

Wnioskodawcy przysługują środki odwoławcze w postaci protestu oraz odwołania.

XI. ZAŁĄCZNIKI

- 1. Regulamin przeprowadzenia konkursu dostępny na www.ckps.pl*
- 2. Kryteria wyboru projektów dostępne na www.ckps.pl*
- 3. Wzór Wniosku o dofinansowanie dostępny na www.generator-poiis.pl*
- 4. Wzór Planu realizacji przedsięwzięcia dostępny na www.ckps.pl*
- 5. Wzór Umowy o dofinansowanie dostępny na www.pois.gov.pl*